

A Kúria a ... jogtanácsos (Zrt. ... Igazgatóság) által képviselt ... Zárkörűen Működő Részvénytársaság felperesnek - a dr. Kunecz Renáta ügyvéd által képviselt alperes ellen felmondási időre járó átlagkereset megfizetése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 45.M.5341/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 59.Mf.631.217/2013/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - a 2014. április 23. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján - meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 59.Mf.631.217/2013/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 10.000,- Ft (Tízezer forint) felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az állam javára - felhívásra - 54.450,- Ft (Ötvennégyezer-négyszázötven forint) felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

Az alperes munkavállaló 2000. június 15-től állt a felperessel munkaviszonyban, humánszolgáltatási szakértő II. munkakörben. A felek 2011. szeptember 1-jén kelt megállapodással - az alperes korengedményes nyugellátásra való jogosultságára tekintettel - 2011. szeptember 25. napjával közös megegyezéssel megszüntették a munkaviszonyt. A megállapodásban az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a munkakörét a munkáltató által meghatározott módon és a munkáltató által kijelölt munkavállalónak az utolsó munkában töltött napig átadja.

A felperes munkáltató keresetében a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 97. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésére - a munkakör átadás-átvétel súlyos hiányosságaira - hivatkozva az Mt. 101. § (1) bekezdése alapján az alperesre irányadó 55 nap felmondási időre járó 544.516,- Ft átlagkereset megfizetésére kérte kötelezni a volt munkavállalóját.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 45.M.5341/2011/8. számú ítéletével

kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 544.516,- Ft-ot.

A megállapított tényállás szerint a munkakör átadás-átvételére 2011. szeptember 1-jén került sor, melynek folyamatát a felperes munkáltató több naposra tervezte és erről az alperes is tudomással bírt. Szeptember 1-jét megelőzően K. I. e-mailben megküldte az alperes részére azt a listát, ami szerint az átadás-átvételt végezték volna, azonban ezt az alperes bizonyítottan csak 2011. szeptember 1-jén vette át. Az alperes 2011. szeptember 1-jén megjelent a munkavégzés helyén, majd amikor a munkakör átadás-átvétel megkezdődött volna, az alperes közölte, hogy át kell mennie a M. székházba. Ekkor K. I. elintézte, hogy az alperesnek ne kelljen a papírokért átmennie, azokat áthozzák, erre azonban az alperes kiborult, „hisztizni kezdett”, majd kb. 2 óra időtartamig eltávozott a munkavégzés helyéről. Amikor visszaérkezett, akkor kezdődött meg M. K.-nal az új munkavállalóval az átadás-átvétel folyamata, melynek során az alperes több folyamatot megmutatott M. K.-nak. 17 órakor K. I. érdeklődött az átadás-átvétel helyzetéről és ekkor azt állapították meg, hogy ez teljes egészében nem valósult meg, a folyamatok nagy része nem került bemutatásra, a rendszerrel kapcsolatos problémák leírását tartalmazó e-maileket az alperes kitörölte a számítógépéről. Erről a felek jegyzőkönyvet vettek fel, melyet minden jelenlévő aláírt, ahhoz észrevételt az alperes nem fűzött.

A munkaügyi bíróság ítélete indokolásában megállapította, hogy a munkáltató a munkakör átadás-átvétel feltételeit biztosította. Az átadás-átvétel módját, illetve menetét elektronikus úton megküldte az alperes részére, de az szóban is ismertetésre került. Az átadás-átvételnél akadály nem volt, azon jelen volt az alperes felettese és a munkakört átvevő munkavállaló is. Az alperes felettese K. I. tanúként vallotta, hogy az alperesnek az lett volna a kötelezettsége, hogy a munkakör átadás-átvétele során teljes körűen a munkáltató rendelkezésére álljon, azért tervezték többnaposra az átadás-átvétel folyamatát, mert a felperes egy egyedi, speciális, új SAP rendszert üzemeltetett, melyhez alperesen és rajta kívül más nem értett, speciális ismereteket igényelt.

A munkaügyi bíróság a feltárt tényállás alapján arra következtetett, hogy az átadás-átvétel kizárólag abban valósult meg, hogy 1-2 folyamatot az alperes az új munkavállalónak megmutatott, a megmutatottak inkább bemutatónak és nem munkakör teljes körű átadásának volt tekinthető. Mivel az alperes a számítógépről nagyobb részt kitörölte azokat az e-maileket, melyek a rendszer működése során felvetődött problémákat és erre született megoldásokat tartalmazták, önmagában ez a körülmény megakadályozta a teljes körű átadást. Az alperes nem mutatta meg az új munkavállalónak a különböző rendszerekhez történő hozzáféréseket,

kizárólag egy felhasználói kézikönyvet adott át. A perbeli tanúvallomás szerint 172 különböző folyamat létezett és ezeket kellett volna az alperesnek a folyamatokhoz kapcsolódó problémákkal elmondani.

Mindezek alapján a munkaügyi bíróság megállapította, miszerint az alperes a munkakör átadási kötelezettségének nem tett eleget, ezért az Mt. 101. § (1) bekezdése alapján 55 nap felmondási időre járó átlagkereset megfizetésére kötelezte a felperes részére.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 59.Mf.631.217/2013/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A másodfokú bíróság a megállapított tényállást a következők szerint kiegészítette, illetve módosította.

Az alperes a felperes ... Szervezete által üzemeltetett, úgynevezett „CRM”, azaz ügyfélkapcsolat-kezelési rendszer szakérő szintű működtetésével foglalkozott.

Az alperes a szabadságát 2011. augusztus 25-én kezdte meg. Ezen a napon kérte fel K. I. arra, hogy szeptember 1-jén jelenjen meg a munkakör átadás-átvétele végett. A felek a munkakör átadás-átvételt több naposra tervezték. Az alperes 2011. szeptember 1-jén kapta meg a felperesnek azt az e-mail üzenetét, amelyben az átadás-átvétel folyamata részletezve volt. Szeptember 1-jén 10 órától 17 óráig tartott az átadás-átvétel, melyről az alperes tisztázatlan ideig távol volt. Ezen időszak alatt került sor a munkáltatóval a korengedményes nyugdíjazással kapcsolatos megállapodás aláírására is.

Az átadás-átvételt követően készült jegyzőkönyv hét pontban tartalmazta az átadandó szakmai ismereteket. A közvetlen felettes a nap végén áttekintette az átadás-átvétel folyamatát és végül ő döntött úgy, hogy nem kell az alperesnek sem másnap, sem a következő napokban ezt folytatnia, noha az átadás-átvételt a felek több naposra tervezték. Az átadási folyamat végén a közvetlen felettes jegyzőkönyvet készített, mely szerint a munkakör-átadás az átadandó speciális szakmai ismeretek fejezete részben valósult meg. Elmaradt a szolgáltatási katalógus ismertetése, nem valósult meg a 4. és a 7. pont. A rendszer működtetéssel kapcsolatos e-maileket a munkakört átadó törölte a gépéről, így azok átadására nincs mód.

A másodfokú bíróság által kiegészített tényállás szerint az alperes munkája során napi 30-250 e-mailt kapott, ezeket rendszeresen törölte, azonban 2011. szeptember 1-jén egyetlen e-mailt sem törölt. Az eképp kiegészített tényállás alapján a másodfokú bíróság a felperes Mt. 101. § (1) bekezdésére alapított kereseti kérelmét

nem találta megalapozottnak.

A másodfokú bíróság jogi álláspontja szerint a munkakör a munkavállaló által ellátandó feladatok összessége, ezért a munkakör átadása a megoldandó feladatok, folyamatban lévő ügyek átadását jelenti és nem foglalja magába az új munkavállaló betanítási kötelezettségét. Mivel két különböző kötelezettségről van szó, más a szankciója a munkakör-átadás elmulasztásának és más a jogkövetkezménye annak, ha valaki az új munkavállaló betanítását mulasztja el. Az előbbi megszegésének az Mt. 101. § (1) bekezdésében szabályozott kártérítés lehet a következménye, míg az utóbbi megszegése a munkaviszonyból származó kötelezettségszegés esetére alkalmazható eljárást teszi lehetővé.

A másodfokú bíróság a kiegészített tényállás alapján megállapította, hogy az alperes a munkakör-átadási kötelezettségének részben eleget tett, és nem róható az ő terhére, hogy a folyamat befejezetlen maradt. 2011. szeptember 1-jén az alperes a felsorolt kötelezettségének teljesítését megkezdte, a munkakör átadás-átvétel a felperes által sem vitatottan részben megvalósult: az alperes a 2., 3., 5., 6. pontokban felsorolt feladatokat teljesítette. Az alperes a jegyzőkönyvben szereplő átadandó speciális szakmai ismeretek közül az 1. pontban rögzítettek átadását megkezdte, azonban annak részben az idő rövidsége miatt nem tudott eleget tenni, részben pedig amiatt, mert közvetlen felettese nem engedte tovább munkát végezni. A 4. pontban a gyakori kérdések, válaszok táblázatos formában történő átadása, ismertetése szerepelt, amely a másodfokú bíróság értelmezése szerint nem tartozik a még távan vett munkakör átadás-átvétel körébe sem. Az alperes terhére rótt e-mailek törlése, melyet a 7. pontban írt átadási kötelezettség megszegéseként értékelt a felperes, sem eredményezheti a munkakör átadás-átvétel munkavállalónak felróható eredménytelenségét, hiszen a felperesnél érvényben volt informatikai biztonsági szabályzat nem tiltotta kifejezetten az e-mailek törlését. Emellett lényeges az is, hogy az alperesnek a munkaviszony fennállása során az volt a - felperes által sem kifogásolt - gyakorlata, hogy a beérkező e-maileket folyamatosan törölte, figyelemmel arra, hogy azok naponta nagy számban érkeztek hozzá.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben elsődlegesen annak „megváltoztatását” és az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását kérte.

A felperes jogszabálysértésként a Pp. 206. § (1) bekezdése megsértésére, a rendelkezésre álló bizonyítékok nem megfelelő értékelésére hivatkozott, sérelmezve, hogy a másodfokú bíróság ugyanazon tanúvallomások alapján „szélsőségesen” eltérő

következtetést vont le.

Érvelése szerint a munkavállalótól nem pusztán az Mt. 97. § (1) bekezdése, de az Mt. 103. § (1) bekezdés c) pontja szerinti együttműködési kötelezettség alapján is elvárható lett volna, hogy azon rendszerrel kapcsolatos alapvető ismereteket, amelyet lényegében kizárólag ő ismert teljes körűen, átfogóan, a főbb jellegzetességekre felhívva a figyelmet, az új munkavállalónak átadja. A munkakör átadás-átvételi jegyzőkönyv alapján megállapítható, miszerint a munkáltató azt várta az alperestől, hogy speciális szakmai ismereteit adja át, mutassa meg az új munkavállalónak a felhasználói kézikönyvek fellelhetési helyét, ismertesse, milyen profilok, szerepek vannak, a rendszer adatszolgáltatásokat a gyakorlatban mutassa be, adja át a gyakran felmerülő kérdésekkel kapcsolatos ismereteit, mutassa be a CRM Riporting rendszer struktúráját, illetve adja át a 2010-2011. évben a CRM témájában kapott e-mailüzeneteket. Az átadás-átvétel hiányosságát maga az alperes is elismerte azzal, hogy aláírásával látta el a jegyzőkönyvet, amely rögzítette, hogy „a munkakör átadás tartalmilag és formailag a fenti hiányosságokkal történt meg.”

A felperes azzal is érvelt, hogy az alperes nyilvánvalóan még 2011. augusztus 25. napját megelőzően tisztában volt azzal, hogy valamikor sor fog kerülni a munkaviszony lezárásának körébe tartozó munkakör átadás-átvételére. Legkésőbb 2011. augusztus 25-én alperes értesült is arról, hogy több napos munkakör-átadási folyamatot tervez a munkáltató, ezért a felperes megítélése szerint nincs különösebb jelentősége, hogy a munkakör-átadás megkönnyítése végett a munkáltató által elkészített táblázatot - amelyet alperesnek csak ki kellett töltenie - az alperes mikor kapta kézhez.

A felperes sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság lényegében a közvetlen felettes, Kurucz István terhére róttá, hogy csak egy nap kísérelték meg az átadás-átvétel lefolytatását és a korábban kijelölt többi napon azt már nem folytatták. Ezzel szemben a felperes azzal érvelt, hogy a munkakör-átadás folytatására az alperesi munkavállalónak felróható okból nem került sor. (Elhagyta a munkavégzési helyét, az alperes az átadás folyamatát az e-mailek kitörlésével részben ellehetetlenítette.)

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Mt. 97. § (1) bekezdése értelmében a munkavállaló munkaviszonya megszűntetésekor (megszűnésekor) munkakörét az erre előírt rendben köteles átadni és a munkáltatóval elszámolni. A munkakör-átadás és az elszámolás feltételeit a munkáltató köteles megfelelően

biztosítani.

Az irányadó tényállás szerint a felek megállapodtak abban, hogy az alperes 2011. szeptember 5-én dolgozik utoljára. A munkakör átadás-átvétel folyamata - melyet a felperes több naposra tervezett és erről az alperesnek is tudomása volt - 2011. szeptember 1-jén megkezdődött. Ezen a napon kapta meg az alperes azt az e-mailüzenetet, amelyben az átadás-átvétel - munkáltatótól elvárt - folyamata, „az átadandó szakmai ismeretek” részletezésre kerültek. Ezért a per eldöntése szempontjából nem az a lényeges, hogy az alperesnek 2011. augusztus 25-ét megelőzően is tisztában kellett lenni azzal, hogy a munkakör átadás-átvétellelre sor fog kerülni, hanem annak, hogy a munkáltató által erre „előírt rend”-ről, elvárásról bizonyítottan csak 2011. szeptember 1-jén szerzett tudomást. Ennek ellenkezőjét a felperes a perben nem bizonyította. [Pp. 164. § (1) bekezdés]

Helytálló megállapítást tartalmaz a jogerős ítélet, mely szerint az együttműködési kötelezettség megsértésére hivatkozó munkáltatót is terhelte az együttműködési kötelezettség és ennek keretében korábban közölnie kellett volna az alperessel, hogy mit vár el tőle, hogy arra a munkavállaló felkészülhessen. A speciális tudás és speciális munkaköri feladatok részletes ismertetése, 172 különböző folyamat, ehhez kapcsolódó problémák kezelésének átadása, a munkáltató részéről az átadó és átvevő munkavállaló együtt dolgozása feltételeinek megteremtését igényelte volna, amely elvárás az adott esetben ugyan lehetett megalapozott, de ennek az elvárásnak egy nap alatt nem lehetett eleget tenni.

Az irányadó, nem vitatott tényállás szerint az alperes 2011. szeptember 1-jén a munkakör-átadási kötelezettségének részben eleget tett. Ami nem valósult meg teljes körűen a „dokumentumok hozzáférési módjának, helyének ismertetése, a szolgáltatási katalógus részletes ismertetése” (1.pont), a „CRM felhasználók által felvetett gyakori kérdések és azokra adandó válaszok ismertetése, táblázatos, írásos formában történő átadása” (4. pont), „valamennyi 2010-2011. évben CRM témában kapott, vagy küldött e-mail kimentése” (7. pont)

E körben a tényállás lényeges része - melyet a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül értékel -, hogy 2011. szeptember 1-jén az alperes jelenlévő közvetlen felettese lezártak tekintette az átadás-átvételi folyamatot és az alperest nem kötelezte - annak ellenére, hogy munkaviszonya még hosszabb ideig fennállt - az átadás-átvétel befejezésére.

A felperesi igény megalapozottsága szempontjából nem annak van jelentősége, hogy K. I. milyen megfontolásból tekintette lezártak 2011. szeptember 1-jén az átadás-átvétel folyamatát, hanem annak,

hogy erre a tervezett utolsó munkában töltött napot megelőzően napokkal korábban sor került. Az a felperesi hivatkozás, mely szerint a közvetlen felettes alappal következtethetett arra, hogy az „alperes a többi kijelölt napon is hasonlóan vonakodni fog a munkaköre érdemi átadásától”, csupán feltételezés, erre a felperes az igényét megalapozottan nem alapíthatja. A felülvizsgálati kérelem idézte K. I. tanúvallomását, mely szerint „e-mailek hiányában a folyamatban lévő ügyekben a meglévő problémákat sem tudtuk, nem volt mit átadni”. E körben a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül egészítette ki a tényállást és vont le a következtetését, mely szerint az e-mailek törlése nem róható az alperes terhére, azok törlésére – felperes által sem vitatottan – folyamatosan került sor, 2011. szeptember 1-jén az alperes egyetlen e-mailt sem törölt, arra sincs perbeli bizonyíték, hogy azokat az alperes 2011. augusztus 25-ét közvetlenül megelőzően törölte volna. [Pp.164. § (1) bekezdés]

Az előbbiek kiemelése mellett a másodfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegeléssel helyesen állapította meg a tényállást, helytálló és jogszerű az arra alapított érdemi döntése is. A felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróság ugyanazon bizonyítékokat értékelte, hiszen a jogerős ítéletből is kitűnően az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság jelentősen kiegészítette, módosította és pontosította (jogerős ítélet 5-6. oldal), részletesen megindokolta, hogy a kiegészített tényállás alapján a felperes Mt. 101. § (1) bekezdésére alapított kereseti kérelmét miért nem találta megalapozottnak. Minthogy a tényállás teljes körűen feltárásra került, nem iratellenes, vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást nem tartalmaz, a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs jogszabályi lehetőség. Ezért a Kúria csak azt vizsgálta, hogy milyen bizonyítékok álltak az eljárás bíróságok rendelkezésére és megállapította, hogy azokat a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mérlegelte.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére, míg a felperes a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles viselni.

Budapest, 2014. április 23.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Szolnokiné

*Dr. Csernay Krisztina s.k. bíró,
Sipőczné Dr. Tánczos Rita s.k bíró*

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő